

SERDAR SOYDAN

Lütfen Alkışlamayın

Safiye Ayla ve Komando

—
Türk
Edebiyatı
Roman
—

Serdar Soydan, 1980, İstanbul doğumlu. Sinema-TV ve ardından Türk Dili ve Edebiyatı eğitimi aldı. Editörlük, senaryo yazarlığı yaptı, yapıyor. Gazete ve dergi koleksiyonlarını tarayarak pek çok konuda belli bir birikime sahip oldu. Suat Derviş, Nahid Sırrı Örik, Peyami Safa, Reşad Ekrem Koçu, Bilge Karasu ve Mahmut Yesari başta olmak üzere pek çok yazarın külliyatına katkı sundu. 2024'te, *İsmi Yad Ruhu Şad Olsun* başlıklı çalışmasında süreli yayınlarda çıkan bazı yazılarını bir araya getirdi. *Ah Bu Sevdâ!* (2020), *Manşetlerden Gaipliğe: Bay Bayan Kenan Çinili'nin Evrak-ı Metrukesi* (2021), *Muhteşem Yalnızlık - Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Söyleşileri* (2025) kitaplarını yayına hazırladı.

LÜTFEN ALKIŞLAMAYIN

Safiye Ayla ve Komando

Yazan: Serdar Soydan

Editör: Hülya Balcı

Yayın hakları: © 2026 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Nisan 2026 / ISBN 978-625-8593-26-6

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı ve sayfa uygulama: Yeşim Ercan Aydın

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Lütfen Alkışlamayın

Safiye Ayla ve Komando

Serdar Soydan

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Sunuş

Hayal ile Hakikat Arasında

Nalan Seçkin'in *Musalladan Şöhrete Safiye Ayla* ve Murat Bardakçı'nın *Safiye* kitaplarını okurken dikkatimi çeken, aklımda kalan Ayla'nın genç bir komandoyla yaşadığı aşkı anlatan kısımlar olmuştı. Altmışını geçmiş bir Safiye Ayla, daha sonra pek çok röportajında inkâr etse de, tanıştıklarında evli, hapiste ve yarı yaşında olan bir komandoyla büyük bir aşk yaşamıştı.

1969-73 yılları arasında yaşanan bu ilişki oldukça medyattı. Yıllar içinde, gazete ve dergi ciltleri arasında bu ilişkiye dair pek çok haber, hatta bir yazı dizisi buldum. Buldukça, okudukça ilğim, merakım arttı.

Bulduklarımı bir dosyada toplamaya başladım. Bu süreçte efemera müzayedelerini de takip ediyor, Safiye Ayla ve komandonun fotoğraflarını satın alıyordum. İlginçtir, ben takip etmeye başladıktan sonra Safiye Ayla ve komandonun bir arada olduğu onun üzerinde fotoğraf müzayedelerde satışa çıktı. Bunu bir mesaj olarak gördüm, heyecanlandım.

Sonra elimdeki malzemeyi gözden geçirerek bir kronoloji çıkardım. Zira Seçkin ve Bardakçı'nın kitaplarında yer alan hikâyeler eksikti. Bulduğum bazı haberlerle de uyuşmuyordu yazdıkları. Ve dahası, haberlerde yer alan pek çok ayrıntı vardı.

Safiye Ayla ve komandonun hikâyesini, tüm bulduklarımı, bildiklerimi uç uca ekleyerek anlatmaya karar verdim. Hikâyedeki boşluklar, bazı kısımlarda hakikatten ziyade hayale yaslanmamı, sığınmamı gerektiriyordu. Böylece yazdığım metin biyografiden uzaklaştı, biyografik bir roman haline geldi.

Okuduğunuz romanda gazete haberlerinden, komandonun *Hürriyet* gazetesi için kaleme aldığı yazı dizisinden, ikilinin aşk mektuplarından alıntılar var. Orijinal metinleri romana yedirdim elden geldiğince. Metnin iskeletini, hikâyemin kronolojisini neredeyse tamamen gazete ve dergi taramalarım oluşturuyor. Ancak anlatının gövdesi diyebileceğim, romana adını da veren *Lütfen Alkışlamayın* başlıklı film tasarısı ve bu senaryonun yazım süreci tamamen kurgusal. Safiye Ayla elli li yıllarda bir film şirketi kurmuş ve Nâzım Hikmet'e, konusu tamamen farklı olan *Lütfen Alkışlamayınız* başlıklı bir senaryo yazdırmışsa da, romanda, Tennessee Williams'ın *Mrs. Stone'un Roma Baharı* novellasından yola çıkarak Safiye Ayla ve Naci Sadullah'a yazdırdığım senaryo hiçbir zaman var olmadı.

Bunun gibi pek çok hayali, hakikatin içine karıştırarak oluşturdum bu biyografik romanı.

Safiye Ayla ve komandonun ilişkisi beni neden bu kadar cezbettii? Yıllardır Suat Derviş'in, Nahid Sırrı'nın, Peyami Safa'nın ya da Yesari Asım'ın romanlarını yazmak için hazırlanır, notlar alır, taslaklar çıkartır, kâh ona kâh diğerine kafa yorarken bu çift, ibreyi nasıl kendilerine çevirdi, bilmiyorum.

Tüm biyografik ayrıntılardan sıyrıldığında da güçlü bir aşk, çetrefil bir ilişki romanı olduğu için mi acaba? Safiye, ünlü bir assolist değil, herhangi bir Safiye olsaydı da böyle bir aşkın hikâyesini anlatmak, yazmak isterdim sanırım.

Ayrıca erkek-egemen bir toplumda, aksi sorgulanmadan kabul görürken, olgun kadın-genç erkek ilişkileri her zaman hakir görülüyor, dile dolanıyor. Hele ki şöhretli, önceki eşi Peygamber soyundan gelen bir kadının yarı yaşında bir erkekle böyle doludizgin bir ilişkiye başlaması; aşkını, ilişkisini gözler önünde, kameralar karşısında yaşama cesareti bana bunu anlatmalısın dedirtti.

Safiye Ayla'yı düşündüm aylarca. Hakkında yazılan her şeyi bulmaya, okumaya çalıştım, videolarını izledim. Biraz ben, çokça o, daha doğrusu zihnimde yarattığım, kendimce yorumladığım bir Safiye çıktı ortaya.

Komandoya mesafeli kalmayı seçtim. Hatta ondan esinlenerek kendi komandomu yarattım diyebilirim. Bu yüzden romanda ismini de değiştirdim. Tolga Ersoy'un, Safiye Ayla'nın komandosuna benzer tarafları vardır mutlaka ama o bambaşka biri.

Her zaman Safiye'nin bilincinden aktardım hikâyeyi, sadece onun düşündükleri, hissettikleri, yaşadıklarıydı pusulam. Atatürk'e şarkı söyleyen, Nâzım Hikmet'e büyük bir cesaretle sahip çıkan, sadece 10 Kasımlarda, 29 Ekimlerde anılan bir Safiye Ayla'nın ötesine geçmek; arzuları, korkuları ve acılarıyla onu anlatmak istedim.

Umarım Safiye Ayla, kendisinden yola çıkarak yarattığım bu kız kardeşini sever. İsmi yâd, ruhu şad olsun.

Serdar Soydan, Ocak 2026

I

Aşkı Çağırın Kadın

Demek böyle bir şeydi sevdiğini kaybetmek.

Ya kanından, canından biri... Anası, babası, kardeşi olsa insanın? Yahut evladı? Evladını toprağa veren bir annenin yerine koydu kendini. Gözyaşları şiddetlendi.

Ya da on dokuz değil de yirmi dokuz, hatta kırk dokuz yıllık bir sevgi bağı, evlilik, alışkanlık olsaydı gömmek zorunda kaldığı? Mesela lise talebesiyken tanışıp el ele hayata atılan, birlikte pek çok merhaleyi aşan, yıllara inat, serapa aşk, muhabbet çiftler... Kendini onların yerine de koydu. Kalplerindeki yangını, içlerindeki boşluğu düşündü; simsiyah, dipsiz bir kuyunun içine düştü, düştü... Teselli buldu.

Demek böyle acıyordu insanların içi, soluk alıp verdikçe, her seferinde. Sevmek, alışmak güzeldi. Yalnız kalmamak, sofrada iki tabak, çift kişilik karyolada yanında bir nefes... Ama sonrasında elinden oyuncağı alınmış, yoktan anlamaz bir çocuk...

İyi ki anamı babamı bilmemişim, ardından yas tutacak kimsem olmamış bu yaşa kadar, diye geçirdi içinden. Kalbindeki en şifa bulmaz yara; bikesliği, garipliği şansıydı belki. Bunu idrak ediyordu şimdi. Tek tabanca, yalın kılıcı o, kendini bildi bileli.

Yalnızlık çetin bir imtihandı. Lakin sevmek, değer vermek, bağlanmak, alışmak da başka türlü müşkülleri, başka türlü tuzakları olan birer imtihandı, artık biliyordu.

Safiye, kendini bu ilk imtihanda ikmale kalmış gibi hissediyordu. Bir sene... Koca bir sene geçmişti. Onsuz. Bir sene... Hâlâ kendine gelememişti.

Başında örtüsü, gözünde yaşlar, Kur'an okuyan hocanın sesinde teselli bulmaya çabalıyordu.

Hocaysa duayı uzattıkça uzatıyor, sanki Safiye'ye kendini göstermek için sesinin ve nefesinin sınırlarını zorluyordu. Hatta bir ara gazel atar gibi elini kulağına götürmüş, gereksiz, tiz bir sese çıkacağım diye detone olmuş, olur olmaz da Safiye'ye çevirmişti bakışlarını. Kabahatini bilen, af dileyen gözlerle.

Safiye, *Ölen sanki benim değil Hamiyet'in bilmem kaçınıcılığı... Bakarsın duayı bitirir bitirmez tam gaz Makber'e girer, hatta sonra da Dede Efendi'nin şu Uşşak'ına... Gitti de gelmeyiverdi'ye başlar, cıyak cıyak "Ne zaman... Ne zaman..." diye ortalığı inletirmiş... Olacağına bak sen,* diye düşünüp gülümsemeye başladığını fark ettiğinde Allah'a şükretti.

Ne kadar yaşlı olursa olsun içinde tüm eleme, kedere bigâne kalan bir çocuk vardı. Ah, keşke elinden tutsaydı o çocuk, kocasının yasını tutan, yıkıldı yıkılacak Safiye'yi alıp buradan kaçırıyaydı.

"Başınız sağ olsun efendim."

"Allah sabırlar versin."

"Çok muhterem biriydi. Yattığı yer nur olsun."

Dua bitmiş, insanlar dağılmaya başlamıştı. Birazdan o da çıkacak, yeniden yalnızlığına dönecekti. Neyse ki eski bir dost, aşınaydı yalnızlık. Onunla defalarca savaşmış, barışmış, en nihayetinde kucaklaşmıştı. Ama hayır, dost diyemezdi ona. Dost yüzlü düşmandı yalnızlık. Ne kadar aşinası da olsa ondan korkuyordu.

Safiye'nin dert ettiği yalnız kalmak da değildi çoğu kez. Şerif Muhittin Bey artık yoktu. Melun hastalık onu yiyip bitirirken bile bir gün onsuz kalacağını düşünememişti. Alışamadığı, hatta tam olarak idrak edemediği buydu.

"Sizi, en çok da sesinizi özledik Safiye Hanım. Rica ederim, bizi kendinizden mahrum bırakmayın."

Muhittin Bey'in küçük kuzini... Safiye'yi candan severdi.

Dudaklarında yarım, kırık bir tebessüm belirdi. Biraz da nezaketen "Çok yakında efendim. Kendimde yeniden o gücü bulduğum vakit... Tabii ben de daha sık insan içine karışmayı, sahneye çıkmayı arzu ediyorum" dedi.

Beyoğlu'na giderken yol boyu düşündü bunu. Yeniden sahneye çıkmak... Bunu istiyor muydu? İstemekten de öte, buna hazır mıydı? Emin değildi. Hem uzun bir ara vermiş hem perişan, el eline, otel odalarına mahkûm etmişti kendini.

Muhittin Bey tam manasıyla kök olmuştı ona. Safiye'yi zamanı, mekâna raptetmişti. Yerini, yurdunu bilmişti ilk defa. Şimdiyse yine hıdayinabit...

Saçma sapan konuşma Safiye, diye ikaz etti kendini. Sanki kendini bildi bileli yanındaydı Muhittin Bey... Şunun şurası ne ki? On dokuz sene. Ya öncesi? Tek başınaydın. Tek başına, ayakta, güçlü... Sen Safiye Ayla'ydın. Hâlâ da osun.

"Aa, anne bak, Safiye Ayla!"

"Safiye Ayla mı?"

"Vallahi o! Safiye Hanım..."

Küçük kız, hançeresini yırtarcasına bağırarakla yetinmemiş, Safiye'yi, nezaketsiz bir şekilde, parmakla göstermişti. Safiye onun o sıtma görmemiş sesine dönmüş, küçük kız ve annesine başıyla nazik bir selam verip gülümsemiş, böylece Safiye Ayla olduğunu da tasdiklemişti. Birkaç saniye içinde

cadde karışmış, genç-yaşlı sayısız insan Safiye'nin üzerine âdeta hücum etmişti.

Böyle bir alakayı beklemiyordu, şaşırmıştı. Keşke yanında birkaç fotoğraf olsaydı; imzalar, dağıtırdı. Mahcup, hayranlarının bu sevgi seli, bu içten ilgisi karşısında mutluydu. Duanın tesirinden, yasından sıyrılmış, Muhittin Bey'in hatırasından uzaklaşmış, Safiye, hatta Safiye Ayla olmuştu.

"Bugün sene-i devriyesiymiş. En kalbi taziyelerimi kabul buyurunuz efendim."

Kalabalıktan, yaşlıca bir bey söylemişti bunu. Safiye şaşırmıştı onun tam tarihi biliyor olmasına. Merak ve muhabbetle baktığı yaşlı adam hemen açıklamıştı.

"Hürriyet'te çıkmış da haberi... Duası varmış... Şerif Muhittin Bey'i üç kez dinleme şerefine de nail olmuşum."

Küçük kızın annesi Safiye'nin yaşlı adama bir şey söylemesine fırsat bırakmadan "Peki ya biz? Biz sizi ne zaman yenden dinleme şerefine nail olacağız?" diye soruverdi.

Kalabalıktan bir diğer hanımefendi "Bizi çok ihmal ediyorsunuz Safiye Hanım" diye ekledi.

Safiye "Efendim, malumunuz... Eşimin vefatı sonrasında..." diyecek oldu. Hemen lafını kesti bu diğer hanımefendi.

"Merhum eşiniz de eminim sizi sahnede, bülbül gibi şakır, bizleri mest ederken görmek isterdi."

"Teşekkür ederim, mütehassis oldum. Umarım en kısa zamanda..."

Safiye yürüyüp gitmek istedi. İzin vermediler.

"Hayır, söz isteriz. Bize söz veriniz... Siz Safiye Ayla'sınız. Kendinizi sevenlerinizden böyle mahrum edemezsiniz."

Evet, o Safiye Ayla'ydı. Artık ikinci bir soyadı, Targan yoktu sonunda.

“Peki, madem böyle ısrar ediyorsunuz, inan olsun, ilk fırsatta, en kısa zamanda sahnelerde göreceksiniz beni. Sağ olun, var olun. Beni yaşatan, ayakta tutan sizin bu içten sevginiz ve alakanız.”

Cercle d’Orient’ın kapısından girerken, çoktan gelecek birkaç ayı planlamaya başlamıştı. Sazı yeniden toplayacak, vakit kaybetmeden provalara başlayacaktı. Haftada bir, belki iki gün. Repertuvar için de bazı yeni, cesur fikirleri vardı. İş, çıkacak bir gazino, saz yahut kulüp bulmaya kalırdı.

Tam eşikte durdu. Çok değil, iki saat önce kendini bir enkaz, metruk bir ev gibi gören, o değil miydi? Kara kara bir daha nasıl ayağa kalkacağını düşünürken şimdi sazı ve repertuarı topluyordu kafasının içinde.

Safiye eşikte duruyordu. İçindeki çocuksa yerinde duramıyor, hopluyor, zıplıyor, bin bir hayali bir ana sığdırıyordu.

Kulüp “Safiye! Safiye!” tezahüratlarıyla inliyordu. Kuliste oturmuş, sesleri dinliyor, adını her duyuşunda sanki hayat doluyordu. Bu tezahürat için, insanların alkışla tempo tutarak hep bir ağızdan ismini çağırması için yapıyordu zaten bu işi. Bu sevgi seli... Tüm gözlerin üzerinde olması... İlaçtı, hayattı!

Fatma’ya döndü. Gözleri çocuk çocuk parıldayarak, âdeta hayretle “Duyuyor musun? Unutmamışlar beni” dedi.

Sahneye çıkmakla doğru bir şey yaptığından emindi artık.

“Aşk olsun Safiye Hanım. Siz hiç unutulur musunuz? Böyle bir şey kabil mi Allah aşkınıza?”

Alaycı, kırık tebessümü gelip yerleşti dudaklarına.

“Unutulurum ya... Kimler geldi geçti... Bir Eftalya Hanım vardı. Eftalya Sadi... İlk çıktığımda... Görsen, kasıp kavuruyordu ortalığı. Şimdi çık, sor bakalım, hatırlayan kaç kişi kaldı? Fikriye Hanım sonra... Muhlis’in Fikriye... Darülaceze’ye düşmüş diyorlar. Unutturma, ziyaretine gidelim haftaya. Yazık...”

Unutulmaktan, yapayalnız kalmaktan duyduğu korku depreşmişti birden. Dost yüzü düşman karşısına geçmiş, gözlerini gözlerine dikmişti.

Maziden bir ses... Ağlayan bir kız çocuğunun acılı sesi geldi kulaklarına. Sonra rutubet kokusu. Kesif, ıslak, iğrenç

bir koku. Çağlayan Darüleytamı'nda geçirdiği günlere gitti. Öğürmemek için kendisini zor tuttu.

Ama şimdi ne yeri ne de zamanıydı. Seslerden, kokulardan, korkulardan silkinip ayağa kalktı. Aynanın karşısına geçip kendine baktı.

Üzerinde şeffaf bir elbise vardı. Bu gece için özel olarak ısmarlamış, tamı tamına altı bin lira vermişti. Kopkoyu, siyah tül den bir etek... Gümüş çiçekler işlenmişti üzerine. Kemerinin tokası da gümüş rengindeydi. İçinde sadece bir bikini altı vardı. Üstündeyse cepken benzeri, yine aynı tül den, çiçek işlemeli, yarasa kol bir üst ve bir sutyen. Sadece yanar dönerli bir sutyen.

Sağa döndü, sola döndü, kollarını kaldırıp indirdi dans edercesine. Gördüğünden memnun kalmıştı belli ki.

"Kim der ki..."

Bir an kalakaldı. Yaşını kaç demişti acaba Fatma'ya? Söylemiş miydi aslında kaç doğumlu olduğunu? Peki, ya kendisi... Hatırlıyor muydu? Kaç kere küçültmüştü yaşını?

Fatma'ya döndü. Gülmek istedi, gülemedi. Omuz silkerek "Aman... Kim ne derse desin! İsterlerse onlara göre üç otuzunda nine olayım. İşte görüyorsun Fatma... Mihrap yerinde!" dedi.

"Öyle Safiye Hanım. Genç kız gibisiniz."

Safiye yine alaycı, "Gibisi fazla" diye düzeltti ve çingıraklı bir kahkaha atıp tüm kulisi cınlattı.

Bir yıl, hem de Safiye için çok zor geçen bir yıl bitmişti. Birkaç saat sonra 1969'a girilecekti. Muhittin Bey'i kaybettikten sonra gireceği ikinci yıl. Ne umuyor, ne bekliyordu bu yeni yıldan? Emin değildi. Gitgide yaşlanan, yaşamak yorgunu tarafı huzur istiyordu. Ama diğer yanı, ki bu yan

Âşık Safiye ve Safiye Ayla savaşıyordu.

Bir çıkış arıyordu ikisi de.

Biri kendi kalmanın, diğeri galebe çalmanın, üste çıkmanın derdindeydi.

Tolga'ya kapıldıkça, Tolga'nın istediği Safiye oldukça Safiye Ayla'lıktan uzaklaşıyordu sanki. Bundan da korkuyordu.

Yepyeni bir kendiyi tanısmıştı bu aşta. Yavaş yavaş bunu idrak ediyordu.

Bununla barışacak, bu yeni kendini kucaklayacak mıydı? Yoksa onu yok etmeyi, o yıllardır tanıdığı, bildiği Safiye Ayla kalmayı mı seçecekti?

Safiye Ayla, Cumhuriyet'in ilk büyük yıldızı. Atatürk'e defalarca şarkı söylemiş, Nâzım Hikmet, Halikarnas Balıkcısı ve Kemal Tahir gibi isimlerle dost olmuş adını tarihe altın harflerle yazdırmış.

Ancak bu romanda bambaşka bir Safiye'yle karşılaşacaksınız: Âşık Safiye'yle. Yarı yaşında bir komandoya duyduğu aşkla âdeta yeniden doğan, içinde hiç tanımadığı, varlığından haberdar olmadığı bir kadın keşfeden Safiye'yle.

Lütfen Alkışlamayın sadece şöhretli bir yıldızın değil, en delibozuk, karanlık, tekinsiz çehresiyle aşkın romanı.

